

Prima instanță: Jud. Centru, mun. Chișinău (jud. I. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Vascan, V. Clima, E. Fistican)

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Svetlana Filincova, Oleg Sternioală

Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Ciornîi Victor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciornîi Victor
împotriva Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” cu privire la obligarea reconectării la
rețeaua de telefonie fixă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Ciornîi Victor și menținută hotărârea Judecătoriei Centru,
mun. Chișinău din 09 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 03 decembrie 2013, Ciornîi Victor s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată către Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” privind obligarea reconectării la
rețeaua de telefonie fixă.

În motivarea acțiunii a indicat că în anul 2010 în legătură cu schimbarea
temporară a locului de trai a solicitat Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” schimbarea
temporară a postului de telefonie fixă la o altă adresă, însă pârâtul l-a informat că la
adresa solicitată nu are posturi libere de telefonie prin cablu, dar pot instala radio
telefonie în baza tehnologiei CDMA.

Explică că din convorbirile directe avute cu managerul companiei în persoana
lui Corai Ruslan, a hotărât să semneze cu Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” un
contract de prestare a serviciilor de radiotelefonie prin intermediul tehnologiei noi
CDMA, contractul vechi de prestare a serviciilor de telefonie prin cablu rămânând în
vigoare.

Relevă că după revenirea în oraș a observat că telefonul din apartamentul său este deconectat, motiv din care a adresat administrației Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” din orașul Căușeni cererea prin care a solicitat repararea postului său de telefon.

Afirmă că la întâlnirea cu managerul Societății pe Acțiuni „Moldtelecom”, Fedun Olga, a aflat că deconectarea telefonului este temporară din motivul executării lucrărilor de reparație a rețelelor de telefonie din sectorul în care locuiește.

Susține că întrucât Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” nu-și dorea rezolvarea litigiului apărut pe cale amiabilă s-a adresat cu prezenta cerere în instanța de judecată.

Cere reclamantul Ciornîi Victor obligarea Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” la reconectarea numărului său de telefon pe adresa orașul XXXXX.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 decembrie 2015 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Ciornîi Victor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de Ciornîi Victor și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 decembrie 2015.

La 28 august 2017 Ciornîi Victor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a menționat că decizia instanței de apel este greșită și pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente.

Afirmă că instanța de apel a examinat documente care nu se referă la cazul dat.

Susține că litigiul se referă la contractul privind serviciile de telefonie fixă și nu contractul care a fost încheiat mai târziu cu privire la radio telefonie prin tehnologia nouă CDMA.

Recunoaște că ultimul contract a fost reziliat, deoarece serviciile date nu erau convenabile, iar în urma rezilierii contractului a rămas o datorie, care nu a fost achitată până în prezent.

Indică că va achita datoria doar după ce îi va fi reinstalată rețeaua de telefonie fixă pe adresa veche.

Relevă că Curtea de Apel Chișinău a examinat cauza în lipsa sa fără a avea careva informații despre neprezentarea apelantului.

Invocă că s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta în ședința instanței de apel, deoarece transportul rutier Chișinău-Talmaza nu a oprit în localitatea sa, însă imediat a contactat grefiera -judecătorului Fistican pentru a anunța despre aceasta, dar ultima nu a răspuns la apel. Ulterior, fiind contactată a anunțat despre faptul că cauza a fost examinată în lipsă.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 iunie 2017. Conform materialelor cauzei decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 21 iulie 2017, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat la 28 august 2017 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 06 octombrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la examinarea cauzei, Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” nu a depus referință, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, recursul declarat de Ciornîi Victor, a fost considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 117 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Potrivit art. 119 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participanți la proces. Dacă în procesul de adunare a

probelor apar dificultăți, instanța poate contribui, la solicitarea părților și altor participanți la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare.

Astfel, materialele cauzei atestă că la 14 noiembrie 2010 Ciornîi Victor s-a adresat cu cerere către directorul C.T. Căușeni- Iacobovschi A., prin care a solicitat transferul extern al postului de telefon nr. XXXXX de pe adresa XXXXX pe adresa r-nul XXXXX (f.d.89).

Ulterior, la 20 decembrie 2010 Ciornîi Victor în calitate de abonat a încheiat și semnat cu operatorul de telecomunicații Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” filiala C.T. Căușeni contractul pentru prestarea serviciilor de telefonie fixă prin radioacces WLL în baza tehnologiei CDMA la adresa raionul XXXXX (f.d.91-94), semnând la aceeași dată și actul de predare primire, potrivit căruia reprezentantul operatorului a predat, iar utilizatorul, Ciornîi Victor a primit echipamentul terminal al sistemului de radioacces WLL (f.d.94).

La 23 februarie 2011 prin scrisoarea nr. 190, Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” filiala Căușeni a adus la cunoștință reclamantului Ciornîi Victor faptul că fiind abonatul numărului de telefon XXXXX în perioada de 2 luni a efectuat convorbiri telefonice în sumă de 147, 77 lei, datorie care urmează a fi achitată în termen de 5 zile, în caz contrar contractul pentru prestarea serviciilor de telefonie fixă urmează a fi reziliat unilateral, datoriile acumulate rămânând pe contul ultimului (f.d.98).

La 03 decembrie 2013, Ciornîi Victor s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune către Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”, solicitând obligarea reconectării la rețeaua de telefonie fixă.

Instanța de fond, judecând cauza, prin hotărârea din 09 decembrie 2015, a respins ca fiind neîntemeiată cerere de chemare în judecată depusă de Ciornîi Victor.

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii instanței de fond, prin decizia din 07 iunie 2017, a concluzionat asupra netemeinicii acesteia, menținând fără modificări soluția adoptată de către instanța de fond.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Ciornîi Victor ar fi acceptat rezilierea contractului anterior, or Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” a reziliat contractul anterior de prestare a serviciilor de telefonie fixă în temeiul căruia lui Ciornîi Victor i-a fost atribuit numărul de telefon XXXXX, încheind cu ultimul la data de 20 decembrie 2010 un nou contract pentru prestarea serviciilor de telefonie fixă prin radioacces WLL în baza tehnologiei CDMA prin care i s-a acordat numărul de telefon XXXXX.

În contextul dat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că la materialele dosarului lipsește vreo copie de pe contractul anterior de prestare a serviciilor de telefonie fixă, potrivit căruia lui Ciornîi Victor i-a fost atribuit numărul de telefon XXXXX.

Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) și (5) din Codul de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. Instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Astfel, la caz, Colegiul constată necesitatea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța de apel în motivarea soluției sale a făcut trimitere la rezilierea contractului anterior de prestare a serviciilor de telefonie fixă, potrivit căruia lui Ciornîi Victor i-a fost atribuit numărul de telefon XXXXX, care nu a fost cercetat în cadrul examinării cauzei, dar care a servit ca fundament juridic principal pentru declanșarea acțiunii. Absența acestuia la materialele dosarului condiționând imposibilitatea examinării multilaterale, complexe și detaliate a pretențiilor în fond.

Consecvent, se menționează faptul că în cadrul examinării cauzei nu au fost prezentate și cercetate careva probe întru confirmarea rezilierii contractului sus-nunit.

Tot în acest context se remarcă faptul că instanța de fond la pct. 14 din partea motivată a hotărârii (f.d.168), indică la situația că „s-a constatat cu certitudine că Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” a rezilia contractul anterior de prestare a serviciilor de telefonie fixă”.

La rândul său, Curtea de Apel Chișinău menținând în vigoare hotărârea instanței de fond, în pct. 31 (f.d.188) motivează că „Ciornîi Victor ar fi acceptat rezilierea contractului anterior de telefonie fixă”, fără a face referire la careva probe.

O astfel de abordare instanței de apel este incorectă, deoarece în conformitate cu prevederile art. 130 alin.(4) Cod de Procedură Civilă, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Mai mult ca atât, hotărârea instanței nu se poate baza pe presupuneri, ci pe circumstanțe veridice confirmate prin probe pertinente.

Totodată instanța de judecată urmează să verifice și modul de reziliere a contractului cu executarea succesivă de prestare a serviciilor de telefonie fixă, prin prisma normelor materiale ce reglementează această situație și anume art. art. 747, 748 Cod Civil, odată ce se afirmă că a avut loc rezilierea contractului.

În situația când instanța de recurs este în imposibilitate la examinarea pricinii în ordine de recurs să administreze dovezi noi conform art. 442 alin. (2) CPC, la cazul din speță fiind necesară familiarizarea cu întreg ansamblul probelor, inclusiv acele

care sunt actualmente lipsă la materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra remiterii pricinii spre rejudecare la instanța de apel.

Astfel, la rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să verifice legalitatea cerințelor, pornind de la pretențiile înaintate, prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă.

Instanța de recurs remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a

restitui prezenta cauză civilă la rejudicare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat către Ciornîi Victor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare depusă de Ciornîi Victor împotriva Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” cu privire la obligarea reconectării la rețeaua de telefonie fixă, și se remite cauza spre rejudicare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu